

**АНГАЖОВАНОСТ УЧЕНИКА У РЕКРЕАЦИЈИ
ОСНОВНИХ ШКОЛА ОПШТИНЕ СЕЧАЊ
(извод из магистарског рада)**

Сажетак

Рекреација значи поновно стварање, обнављање, окрепљење, забава, разонода. Задатак рекреације је да путем различитих средстава и облика омогући користан одмор, освежење и разоноду за децу, омладину и одрасле.

Основни циљ овог рада био је да се анализира ангажованост ученика у физичком васпитању, појединим облицима спортских и рекреативних активности, њиховог знања и оспособљеност за самостално вежбање.

За остваривање циља било је неопходно истражити став ученика према настави физичког васпитања, заинтересованост за одређене видове физичких активности, заступљеност у одређеним видовима физичких активности, проценити оспособљеност за самостално вежбање, врсту рекреативне активности коју упражњавају у слободно време, поседовање реквизита, стицање потребног знања за успешно бављење рекреацијом, као и разлог небављења рекреацијом.

У резултатима истраживања показано је да се највећи проценат испитаника у слободно време бави неким спортом или рекреацијом, редовно бар три пута недељно (63,7%), затим да је настава физичког васпитања врло важна (54,1%). Један део испитаника (51,37%) изјаснио се да је члан неког спортског клуба, док је највећи део испитаника (63,7%) у слободно време бави неким спортом или рекреацијом, редовно бар три пута недељно. Потенцијални проблем може да представља чињеница да одређени број испитаника (56,2%) није у довољној мери оспособљен за самостално вежбање. И оно што највише иде у прилог утицају наставе физичког васпитања је да је 69,2% испитаника кроз наставу физичког васпитања стекло потребно знање за успешно бављење рекреацијом.

Добијени резултати указују да су испитаници са ових простора врло активни и да воле спорт и рекреативно вежбање и да су активнији од испитаника из градских средина.

Кључнеречи: ФИЗИЧКОВАСПИТАЊЕ/СПОРТИРЕКРЕАЦИЈА/САМОСТАЛНО ВЕЖБАЊЕ / РЕКВИЗИТИ

PRIMARY SCHOOLS PUPILS OF MUNICIPALITY SECANJ ENGAGEMENT IN RECREATION

Abstract

Recreation implies re-creation, re-newal, re-freshment and fun... Its mission is to ensure beneficial relaxation, refreshment and fun for children, youth and adults through various requisites and light physical, social and cultural activities.

The basic goal of this study was to analyse engagement of the pupils during physical activities, particular sports and recreational activities, their knowledge and ability to exercise independently. In achieving the subject goal it was necessary to conduct a research among the pupils regarding their attitude towards physical education, their interest in particular types of physical activities, certain types of physical activities incidence, assessment of their ability to exercise individually, type of recreational activity they are engaged in during their leisure time, possession of the requisites, acquiring special knowledge for successful recreation, reasons why they do not perform recreation.

The survey results showed that the highest percentage subjects in their free time engaged in sports or recreational activities, regularly at least three times a week (63.7%), followed by the teaching of physical education is very important (54.1%). One part of the subjects (51.37%) said that they are a member of a sports club, while the majority of subjects (63.7%) in their free time engaged in sports or recreational activities regularly at least three times a week. A potential problem may be a fact that a great part of subjects (56.2%) did not sufficiently qualified to practice independently. And what is most in favor of the influence of physical education that is 69.2% of the physical education has acquired the necessary knowledge to successfully deal with recreation.

The data we have collected after conducting a show that the subjects from this area are very active and love sports and recreational exercise in general. In comparison with the respondents from the urban environment they are more active.

Key words: PHYSICAL EDUCATION / SPORT AND RECREATION / INDIVIDUAL EXERCISE / REQUISITES

1. УВОД

„Сви лекови света не могу заменити дејство физичке вежбе, али физичка вежба може заменити дејство многих лекова“, речи су познатог француског лекара Тисо-а који је још у давна времена указивао на позитиван утицај физичког вежбања.

Некада није било потреба да се формирају навике за телесним вежбањем јер су физичке способности човека формиране кроз свакодневне радне и друге активности, па су људи, условно речено, углавном и трајали онолико колико су им физичке моћи дозвољавале.

Научно–технолошком револуцијом, омогућен је пораст материјалне производње, побољшан је животни стандард, створен вишак слободног времена и повољни услови за културни развој што нам говори да су олакшани и промењени услови живота и рада човека. Међутим савремени живот довео је до тога да је човек смањио своје физичке активности на минимум.

WHO (World Health Organization) од свог оснивања покушава да кроз „отворена писма“, упућена свим владама света, укаже на позитивне ефекте редовне физичке активности код свих структура грађана.

WHO наглашава да недовољна физичка активност, евидентна у свакодневном животу и раду, посебно угрожава: предшколску децу, адолесценте, особе изложене стресним ситуацијама, жене, особе у трећем добу и особе које болују од хроничних незаразних болести (гојазност, хипертензија, дијабетес мелитус, остеопороза...).

Недовољна физичка активност или хипокинезија, како се уобичајено назива, проглашава се за самостални фактор ризика по живот наведених категорија грађана. Практично, без обзира на животни век и услове рада, свакоме је, ради очувања здравља, потребна редовна физичка активност (Митић, 2001).

Модеран начин живота, поред свих својих позитивних ефеката, оставља негативне последице на развој личности, нарочито код деце чији је организам недовољно отпоран на утицаје из спољашње средине. Због преобимних обавеза у школи ученицима остаје мало времена за бављење физичким активностима. Због тога је веома битно како и на који начин испунити слободно време, а да оно буде у функцији здравља, превенције и побољшања свеобухватних способности деце. Управо би ту требало да надђу своје место одговарајући програми спортско рекреативних активности.

Када се сагледају обавезе и слободно време основаца, може се рећи да су деца у том периоду бурног био-психо-социјалног развоја и раста (пебертет), преоптерећена притисцима од стране родитеља за успех у школи, и наставника за обрађивање и учење градива. Овај период живота са собом носи бројне физиолошке и психолошке промене, а све то још више наглашава осећај nelaгодности, отпора, незадовољства самим собом, околином...

Као специфично подручје физичке културе, спортска рекреација је усмерена на задовољавање релевантних људских потреба и интереса који се јављају у данашње време. Да би се то постигло деци се морају понудити спортско – рекреативне

активности, које су свима доступне и усаглашене са нивоом способности, здравственим стањем, полним и узрасним карактеристикама сваког појединца.

Из свега наведеног, без сумње се може закључити да је неопходно од периода раног детињства радити на стварању навике за свакодневним телесним вежбањем, на остваривању потребе за кретањем, као и на развој свести о значају поменутог. Веома велику вредност има васпитање правилног односа према физичком вежбању и стварање личне одговорности за властити учинак.

2. ТЕОРИЈСКИ ОКВИР РАДА

У савременој епохи, све више се истиче идеал ”свестрано и хармонично развијене личности.” Савремено друштво, заинтересовано је за што потпунији развитак сваког појединца, сваког члана друштва. Такво опредељење произилази, између осталог, из новог положаја људи и односа личности и друштва, из новог схватања права и дужности сваке личности и сл., али из специфичности појединих друштвених система.

Људи су увек улагали веће или мање напоре да усаврше сами себе, да постигну такав степен физичке културе, васпитања и образовања који је у функцији опстанка одређене друштвене заједнице. Свако друштво је у ситуацији да, у границама својих могућности, слободе и независности, поставља циљеве свога развоја, па и развоја деце и омладине путем васпитања. Под васпитањем подразумевамо оспособљавање за живот, рад и снажање у њему, на основама конкретних друштвених потреба. Васпитање па и физичко васпитање је старо колико и друштво. Само се путем васпитања постаје ”човек” (Вишњић, 2004).

Физичка неактивност деце, а поготово адолесцената, негативно утиче на њихов физички и духовни развој. Тиме се посебно угрожава здравље појединаца.

Стратегијом спорта у републици Србији желимо постићи да рекреативно бављење спортом буде опште прихваћен модел друштвеног понашања. Стога је улога државе у подстицању спорта за све – категорије спортске активности која охрабрује све сегменте становништва да у спорту нађе превентиву за здравствене проблеме, социјалну компоненту развоја, као и конструктиван начин трошења слободног времена (Касум, Глигоров, Стошковић-Настасић, 2011).

Циљ физичког васпитања је уграђен у систем васпитних вредности. Физичким васпитањем доприноси се формирање личности уопште. Физичко васпитање је једини школски предмет који је усмерен на физичку активност, физички развој и здравље деце. Планом се мора обезбедити довољан број часова унутар кога је могуће остварити мисију квалитетног физичког васпитања, мора се побољшати програм, простор, опрема, радна обука наставника. Најважније је да се физичко вежбање угради у свакодневни живот ученика и да представља саставни део њихове културе.

Најпотпунија дефиниција циља физичког васпитања по мишљењу аутора овог рада је:

“Циљ физичког васпитања је подмирење основних биопсихосоцијалних потреба ученика за физичким активностима, формирање правилног схватања и односа према њима и трајно подстицање ученика да физичке активности уграде у свакодневни живот и културу живљења уопште” (Матић, 1992).

2.1. Облици рекреације у школама

Бити ученик није нимало лако јер је ситуација далеко сложенија. Као додатне факторе у анализи потреба и жеља ученика треба уважити чињеницу да у току основне и средње школе ученици пролазе кроз биопсихосоцијално израстање и сазревање младе јединке.

У тој осетљивој фази самоуознавања и препознавања сопствености, уз често бурно и хормонално сазревање млади постају свесни сопствене сексуалности и то их додатно оптерећује. Они као по неком неписаном правилу, “не знају тачно шта желе, али то желе одмах” (Митић, 2001)

Поред активности које организују на редовним часовима физичког васпитања или појединим секцијама у оквиру обавезног часа спортских активности рекреација ученика може се реализовати у следећим програмским и временским условима:

- АКТИВАН ОДМОР УЧЕНИКА у току наставе, у току великог одмора или у току посебног одмора;
- У ДНЕВНОМ ОДМОРУ УЧЕНИКА пре или после наставе, зависно од смене у којој се иде у школу;
- У оквиру РАДНЕ СУБОТЕ: излет, крос, дан спорта;
- ВИКЕНД: излет, тура, поход ...
- ЛЕТЊИ РАСПУСТ, а посебно у оквиру летовања ученика;
- ЗИМСКИ РАСПУСТ, а посебно у току зимовања ученика;
- ПРОДУЖЕНИ БОРАВАК УЧЕНИКА који остају у заједничком боравку;
- ШКОЛА У ПРИРОДИ – рекреативна настава за ученике млађих разреда основних школа;
- УЧЕНИЧКИ ДОМОВИ – брину о учењу и слободном времену ученика

2.2. Карактеристике деце узраста од 12 до 14 година

Велики значај за успешно спровођење програма има препознавање карактеристика циљне групе, у овом случају ученика од V–VIII разреда. То је доба људског одрастања када се завршава детињство и почиње адолесценција, доба карактеристично по дубоким телесним и психичким променама, услед појачаног лучења хормона раста и полних хормона. Тежина и бројност проблема чини период преадолесценције *периодом драматичних “бура”, потреба и протеста*, који се испољавају кроз различите облике понашања. Пубертетске промене у овом периоду су уочљиве. То је биолошка фаза раста и сазревања која представља биопсихосоцијално израстање и сазревање јединке. По Саливену долази до снажне промене “ја – осећања” у “ми – осећање”. Снажна везаност за особе истог пола у овом развојном

периоду слаби и долази до јављања емоционалне наклоности ка особама супротног пола.

Често се догађа да се дете тромо креће, али и да је “моторички нервозно” што најчешће изражава несвесним покретима руку. Емоционалност је у овом периоду повишена што изазива праве експлозије смеха, љутње, туге. Који млади тешко контролишу. Врло често су раздражљиви и нервозно реагују. Емоције бриге или забринутост за сопствени физички изглед је највише присутна. Све се чини да је та брига израженија код девојчица него код дечака, или они то исказују у мањој мери. У машти млади себе доживљавају као “јунаке који пате”, уверени да их нико не воли, да су сви против њих. Они, као по неком неписаном правилу, “не знају шта желе, али то желе одмах”.

На емоционалном плану доминантна је радост због припадања групи и уважавање од стране њених припадника код оних који су интегрисани у вршњачки колектив, а узнемиреност и страх код оних који су изоловани или одбачени. У овом узрасту посебно је испољена осетљивост на социјални статус родитеља. Припадање мање значајном социоекономском слоју може изазвати код младих било осећање мање вредности и тежњу ка повлачењу, било осећање зависти и агресивне реакције (Хрњица, 2005).

2.3. Дефиниција коришћених појмова

Сам назив рекреација потиче од латинске речи РЕК – РЕО – АРЕ, што значи поновно стварање, обнављање, освежење, ојачавање, забава и разонода у слободно време. Наведени појам је, дакле, веома широк и подразумева све активности намењене пасивном и активном одмору људи, као нпр: слушање музике, упражњавање спортских активности и забавних игара, посматрање спортских, културних других приредби, читање.

Дефиниција рекреације, према Вујаклији: лат. REKREATIO – ОКРЕПЉЕЊЕ, ОСВЕЖЕЊЕ, РАЗОНОДА, ЗАБАВА, ПОНОВНО СТВАРАЊЕ.

2.4. Преглед досадашњих истраживања

Досадашња истраживања нам показују да је, код основаца, интересовање за рекреацију позитивно. У овом раду за поређење добијених вредности биће коришћени подаци из ранијих истраживања које су урадили Станковић (2003) у 20 основних школа у Београду, Вујачић (2003) у средњим школама ван града Београда, Павловић (2006) и средњим школама на територији града Београда, Стошковић (2007) у основним школама на територији града Београда, Кермеци (2009) на Дечјем зимском фестивалу на Тари и Поповић и Радовановић (2008) у једној основној школи у Бајиној Башти.

3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ЗАДАЦИ ИСТРАЖИВАЊА

- Предмет рада представља истраживање ученика седмих разреда у свим основним школама на територији општине Сечањ
- Циљ овог рада је анализа ангажованости ученика у физичком васпитању, појединим облицима спортских и рекреативних активности и њихове способности за самостално вежбање
- За остваривање циља рада неопходно је реализовати следеће истраживачке задатке:
 - Стећи увид о ставу ученика према физичком васпитању,
 - Колико су ученици заинтересовани за одређене видове физичких активности,
 - Извршити процену заступљености спортских и рекреативних активности ученика у слободно време,
 - Извршити процену оспособљености ученика за самостално вежбање,
 - Које видове рекреативне активности упражњавају у слободно време,
 - Које реквизите ученици поседују,
 - Да стекнемо увид да ли су ученици кроз наставу физичког васпитања стекли потребна знања за успешно бављење рекреацијом,
 - Разлог небављања рекреацијом.

4. ХИПОТЕЗЕ ИСТРАЖИВАЊА

На основу предмета, циља и задатака рада могуће је дефинисати једну генералну хипотезу (X_g) и више посебних хипотеза (X), као и нулту хипотезу (X_0).

Нулта хипотеза се односи на преглед свих истраживања, док се главна и посебне хипотезе односе на истраживање спроведено на територији општине Сечањ.

- X_0 – у свим истраживањима ученици имају исти став према спорту, рекреацији и физичком васпитању,
- X_g – ученици своје слободно време користе са одређеним садржајем рекреативне активности, више пута у току једне недеље, и имају додатна интересовања,
- X_1 - ученици имају позитиван став о настави физичког васпитања,
- X_2 – ученици су у великом броју заинтересовани за одређене видове физичких активности,
- X_3 – већи број ученика је заступљен у спортским и рекреативним активностима у слободно време,
- X_4 – већина ученика није у довољној мери оспособљена за самостално вежбање,
- X_5 – ученици од реквизита највише поседују лопту,
- X_6 - ученици су кроз наставу физичког васпитања стекли потребна знања за успешно бављење рекреацијом

5. ПРИМЕЊЕНА МЕТОДОЛОГИЈА

5.1. Методе истраживања

Ово је трансферзално истраживање неексперименталног карактера у којем је као основни коришћен емпиријски и библиографски метод. За прикупљање података коришћена је техника анкетирања и статистичка обрада података

5.2. Ток истраживања

Истраживање је спроведено у свим основним школама на територији општине Сечањ у школској 2009/2010. години.

5.3. Узорак испитаника

Истраживањем је анкетирано 146 ученика седмих разреда на територији општине Сечањ

5.4. Узорак варијабли

Истраживањем је обухваћено више група варијабли:

- Група варијабли која се односи на персонална питања,
- Група варијабли која се односи на наставу физичког васпитања,
- Група варијабли која се односи на слободно време испитаника,
- Група варијабли која се односи на спортско – рекреативне активности и друштвени живот испитаника,
- Група варијабли која се односи на знање у вези наставе физичког васпитања,
- Група варијабли која се односи на разлоге не бављања рекреацијом

5.5. Опис инструмента истраживања

Инструмент који је коришћен у раду је анкетни листић са 27 питања (Митић1988), затвореног типа, и на крају питање које гласи: “нисмо Вас питали а желели бисте да кажете нешто на ову тему”.

Прва три питања односе се на основне податке о ученицима, затим следи питање које нам даје информацију да ли су ученици чланови неке друштвене организације. Наредних шест питања се односе на став ученика према физичком васпитању. Следећа група питања говори о слободном времену, хобију, спортско – рекреативним активностима и друштвеном животу испитаника. Затим следе питања која испитују оспособљеност ученика за самостално састављање програма за вежбање и

знање о пулсу у стању мировања и у току активности. Двадесет седмо питање нам показује разлоге за небављање рекреацијом.

На основу овако конструисане анкете више година је праћено ангажовање ученика у рекреацији, у сврси овог рада коришћени су подаци из неколико дипломских и семинарских радова.

5.6. Статистичка обрада података

У раду су употребљене мере и поступци дескриптивне и компаративне статистике, као и графичко и табеларно представљање података. Добијени подаци су обрађени апликационим статистичким програмом СПСС 15.0 прилагођеним за коришћење на персоналним рачунарима.

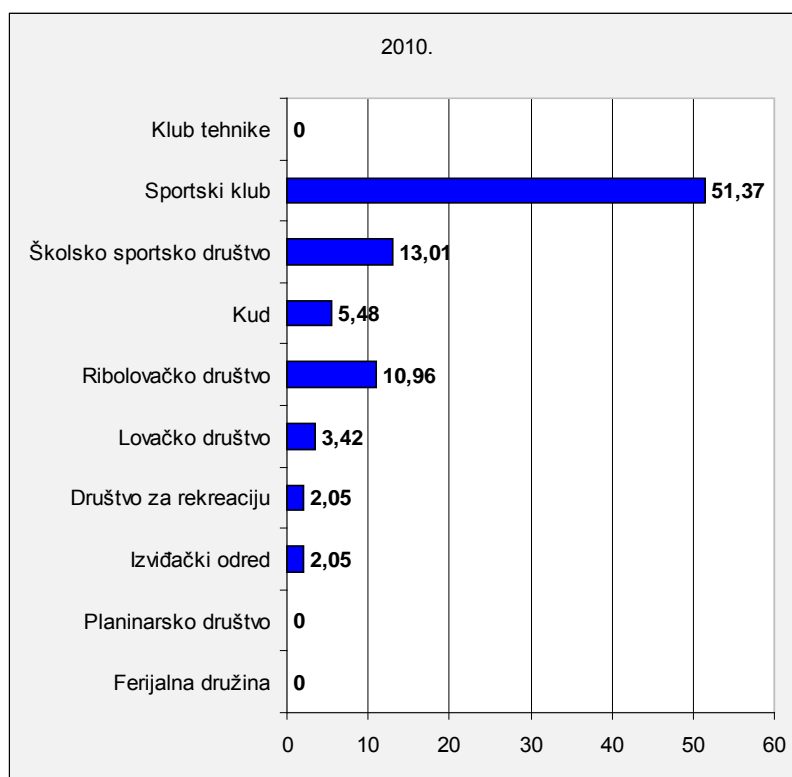
6. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Главна хипотеза је доказана јер се највећи проценат испитаника у слободно време бави неким спортом или рекреацијом, редовно барем три пута недељно 63,7%.

Табела 1. Резултати активности испитаника приказани фреквенцијом (број испитаника) и процентуалним вредностима.

Став	фреквенција	%
Никад се не бавим и није ми стало	7	4,8
Никад али бих волео	6	4,1
Понекад, кад стигнем	28	19,2
Имам барем једном недељно	12	8,2
Редовно – бар три пута недељно	93	63,7
Укупно	146	100

- Највећи проценат испитаника 51,37% се изјаснио и да је члан неког спортског клуба и нешто мањи проценат других активности.

Графикон 1. Процентуалне вредности структуре испитаника према чланству у клубовима и организацијама

Највећи проценат испитаника се бави гајењем 65,75%, а стварањем 45,21% испитаника, 34,93% испитаника бави се техничким аматеризмом, а 26,03% сакупљањем. То нам говори да испитаници имају додатна интересовања.

Хипотеза један је доказана јер се највећи проценат испитаника изјаснио да је настава физичког васпитања врло важна 54,1%.

Табела 2. Став испитаника о важности наставе физичког васпитања

Став	фреквенција	%
Врло је важна	79	54,1
Важна је	50	34,2
И јесте и није важна	15	10,3
Није важна	2	1,4
Укупно	146	100%

- 52,7% процената испитаника изјаснило се да је настава физичког васпитања веома интересантна
- Највећи проценат испитаника изјаснио се да је одлично, и да би желели да уместо редовне наставе имају по 30 минута физичке активности сваког дана 54,8%

Табела 3. Однос испитаника према свакодневном вежбању

Став	фреквенција	%
То је одлично, желео бих такву наставу	80	54,8
Интересантно би било пробати такво нешто	39	26,7
Сувише је компликовано знојити се сваки дан	5	3,4
Боље је овако како је	22	15,1
Укупно	146	100

- Највећи проценат испитаника се изјаснио да не би искористио могућност ослобађања од наставе 61,6% (Табела 4.)

Табела 4. Став испитаника о могућности ослобађања од наставе физичког васпитања

Став	фреквенција	%
Искористио бих је без размишљања	12	8,2
Најпре бих о томе добро размислио	44	30,1
Не бих је искористио	90	61,6
Укупно	146	100

Хипотеза два је доказана јер се највећи проценат испитаника 51,37% изјаснио да је члан неког спортског клуба и нешто мањи проценат других активности

Хипотеза три је доказана јер се највећи проценат испитаника 63,7% у слободно време бави неким спортом или рекреацијом, редовно барем три пута недељно

Табела 5. Став испитаника о редовности вежбања на недељном нивоу

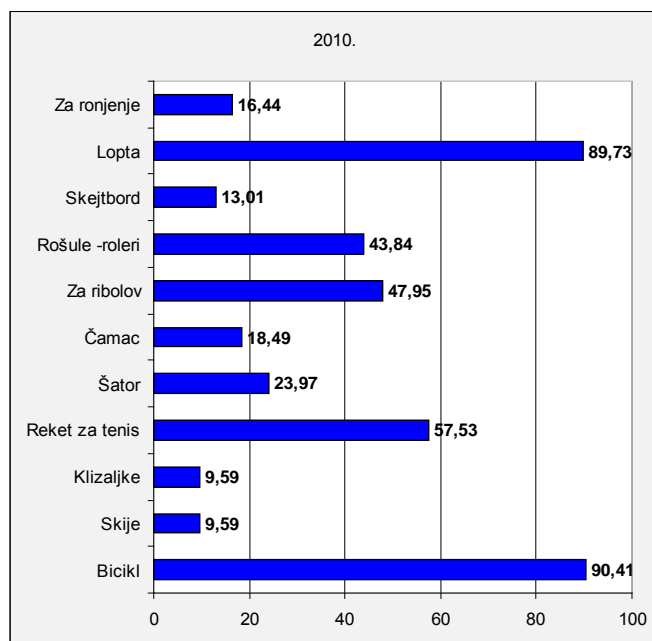
Став	фреквенција	%
Никад се не бавим и није ми стало	7	4,8
Никад али бих волео	6	4,1
Понекад, кад стигнем	28	19,2
Имам бар једном недељно	12	8,2
Редовно – бар три пута недељно	93	63,7
Укупно	146	100

Хипотеза четири је доказана јер се највећи проценат испитаника 56,8% изјаснио да није у довољној мери оспособљен за самостално вежбање.

Табела 6. Став испитаника о оспособљености за самостално вежбање

Став	фреквенција	%
Не	13	8,9
Делимично	50	34,2
Да	83	56,8
Укупно	146	100

Хипотеза пет није доказана јер се највећи проценат испитаника 90,41% изјаснио да од реквизита поседује бицикл, а не лопту за коју се претпостављало (мада је разлика у непуну проценту)

Графикон 2. Структура поседовања реквизита код испитаника

Хипотеза шест је доказана јер се највећи проценат испитаника 69,2% изјаснио да је кроз наставу физичког васпитања стекао потребно знање за успешно бављење рекреацијом

Одбацује се нулта хипотеза јер се у свим истраживањима став испитаника разликује према спорту, рекреацији и физичком васпитању.

7. ДИСКУСИЈА

Општина Сечањ је насељена грађанима који воле спорт, изношење ове чињенице показује нам истраживање које смо урадили међу испитаницима 7. разреда основних школа. Велики проценат испитаника је прикључен неком клубу или спортском друштву, највише су то фудбалски клубови. У општини је 11 села, 7 има фудбалски клуб, 2 села имају рукометни клуб, 3 одбојкашки, 2 кошаркашки и четири села има карате клуб. Међутим ту постоји проблем, јер нема свако село, спортско друштво, тако да се дешава да испитаници у једном селу немају могућност да буду укључени ни у један клуб или спортско друштво, а неки имају могућност да бирају. Проблем одласка у друго место за бављење спортом је најчешће материјалне природе, а доста често и незаинтересованост родитеља.

У току истраживања подаци до којих смо дошли показали су да је општина Сечањ у односу на остале средине у којима су вршена истраживања **иста по резултатима:**

- Чланству у извиђачким одредима 2,05%,
- Друштву за рекреацију 2,05%,
- У ставу да је настава физичког васпитања важна 34,25%,
- У ставу да јесте и није важна 10,27%,
- У чланству у школској секцији у кошарци 9,59%,
- У ставу да је сувише компликовано знојити се сваки дан 3,42%,
- У мишљењу да би искористио могућност ослобађања од наставе без размишљања 8,22%, као и да би најпре о томе добро размислио 30,14% и да је не би искористио 61,64%,
- Мишљења да се никада али да би волели 4,11% да се у слободном времену баве спортом или рекреацијом,
- У знању пливања 8%, у клизању и вожњи ролера 67,12% и вожњи бицикла 98,63%,
- У ставу да ретко 22,6% често 9,59% и свакодневно 7,53% раде јутарњу гимнастику,
- У ставу да имају пропусницу али иду понекад на базен 8,9%,
- У поседовању реквизита за спорт и рекреацију, шатор 23,97%, чамац 18,49% рошуле и ролере 43,84%, и лопти 89,73%,
- Да су до сада једном ишли на зимовање 18,49%,
- Да су до сада више од 5 пута ишли са родитељима на неки дужи излет 21,23%, туристичко путовање ван места становања,

- Да би волели са школом да иду на летовање – зимовање 20,59%,
- Да се осећају делимично способним 34,25%, као и способним 8,9% да самостално саставе програм вежбања за себе,
- У мишљењу да је разлог за не бављање никаквим обликом активног – рекреативног вежбања јер не осећају потребу за тим 6,16% и да им недостају навике 19,86%

Општина Сечањ је у односу на остале средине у којима су вршена истраживања **нижа по резултатима:**

- У чланству феријалне дружине, планинарског друштва, клуба технике 0% и културно – уметничког друштва 5,48%,
- У ставу да настава физичког васпитања није важна 1,37%,
- У ставу испитаника да је настава углавном интересантна 45,89%, као и да је неинтересантна 1,37%,
- У чланству школске секције у атлетици и гимнастици 0% и у плесној групи 1,37%
- У мишљењу да би било интересантно пробати 30 минута свакодневне физичке активности 26,71%,
- У ставу да се понекад, кад стигну 19,18% као и да имају бар једном недељно 8,22% бављење спортом или рекреацијом,
- У знању скијања 23,29%
- У ставу да понекад раде јутарњу гимнастику 27,4%,
- У хобију типа скупљања 26,03%
- У поседовању реквизита за спорт и рекреацију, бицикл 90,41%, скије 9,59%, клизаљке 9,59%...
- Да су два и више пута ишли на зимовање 32,19%,
- Да су до сада више од 5 пута ишли са пријатељима на неки дужи излет 5,48%, туристичко путовање ван места становања,
- Да би са пријатељима, својим друштвом највише волели да иду на летовање – зимовање 57,53%,
- Да су кроз наставу физичког васпитања делимично 27,39% и баш стекли знање 3,42% на основу којих би могли да се баве вежбањем у слободном времену.

Општина Сечањ је у односу на остале средине у којима су вршена истраживања **виша по резултатима:**

- У чланству у ловачком друштву 3,42%, риболовачком друштву 10,96%, школском спортском друштву 13,01%, спортском клубу 51,37%,
- У ставу да је настава физичког васпитања врло важна 45,11%,
- У ставу да је настава веома интересантна 52,74%,
- У чланству школске секције у одбојци 20,55%, фудбалу 36,3%, рукомету 13,7%, каратеу 12,33% и стоном тенису 6,16%.
- У ставу да је одлично и да би желели наставу 30 минута свакодневне физичке активности 54,7%,

- У ставу да се никада не баве и није им стало 4,79% да се редовно баве спортом или рекреацијом 63,7%,
- У веслању 17,26%,
- У ставу да никада 32,88% не раде јутарњу гимнастику,
- У ставу да уопште не иду на базен 33,56%,
- У хобију типа гајења 65,75% и стварања 45,21%
- Поседовање реквизита за спорт и рекреацију, рекет за тенис 57,53% и за риболов,
- Да никада нису ишли на зимовање 49,31%,
- У ставу колико их интересује спорт, рекреација и физичка активност, уопште ме не интересује 6,85%,
- Да су до сада више од 5 пута 6,85% ишли на неки дужи излет, туристичко путовање ван места становања
- Да се не осећају способним да самостално саставе програм вежбања за себе 56,16%, пошто нису кроз наставу физичког васпитања стекли потребно знање на основу којих би могли да се баве физичким вежбањем у слободном времену 69,18%,
- У мишљењу да је разлог за небављање никаквим обликом рекреативног вежбања јер им сметају године старости 10,27%, да немају времена 18,44%, да су прилични материјални издаци 15,75%, да им смета неразумевање околине 15,75, да је разлог недостатак и удаљеност терена 17,12%, да нема ко да организује 19,86% и да немају где то да чине 15,07%.

8. ЗАКЉУЧЦИ

Спорт и рекреација су одувек били везани за забаву и дружење међу младим људима. Помоћу спорта су се склапала пријатељства и рушиле све границе. Данас је нажалост, све више младих који бављење физичким активностима сматрају губљењем времена, или заморним трчањем и вежбањем у којима не виде никакво задовољење властитих потреба, па се окрећу стварима које су пасивне.

Подаци добијени током истраживања у општини Сечањ, указују да су испитаници са ових простора врло активни и да воле спорт.

Тешком материјалном ситуацијом родитеља, неорганизованошћу месних заједница и људи које воде сеоске средине, испитаницима су пружене минималне могућности за бављење рекреативним и спортским активностима. Оне активности које су им омогућене у својим срединама испитаници максимално користе. Бављење рекреативним активностима у сеоским срединама је најчешће кроз спортске клубове (рукомет, одбојка, фудбал у срединама у којима постоје клубови). Радо и у великом броју испитаници се баве вежбањем на школским секцијама (нажалост у одређеним насељеним местима. То је једини вид организованих активности), испитаници су врло активни и у ловачким и риболовачким друштвима (ове активности су врло популарне у сеоским срединама).

Позитиван став према физичком вежбању доказују и подаци који кажу да им је настава врло важна, интересантнија, да се не би искористила могућност ослобађања од ње, као и да би желели 30 минута свакодневне активности. Велики проценат испитаника се изјаснио да се редовно бар 3 пута недељно баве спортом и рекреацијом, у слободном времену. Вожња бициклом и пливање су део свакодневнице у топлим месецима. Највише што радује је податак да их веома интересује спорт.

Након истраживања и свега до сада реченог може се рећи да испитаници из сеоских средина воле спорт и рекреативне активности. У поређењу са градским срединама уочава се да су активнији од испитаника из градских средина.

Минимални услови који су уочени током истраживања, довољан су разлог да држава почне да улаже у сеоске средине. Држава би требала да посвети пажњу више сеоским срединама, да се више улаже у спорт на селу. Не треба заборавити да су неки велики спортисти поникли баш у сеоским срединама - Рнић, Бодирога, браћа Грбићи...

Друштво би требало да привуче младе будуће спортисте и да их на тај начин склони са улица и одвуче од разних порока. С друге стране родитељи, који су задужени да одгој деце, требало би да проводе више времена са њима у бављењу рекреацијом и подстицати их да се убудуће још више баве нечим што би помогло њиховом здрављу и правилном развоју.

9. ЛИТЕРАТУРА

1. Вишњић, Д. (2004). *Теорија и методика физичког васпитања*. Београд: Универзитет у Београду, Факултет спорта и физичког васпитања.
2. Вујачић, В. (2003). *Ангажованост ученика средњих школа у рекреацији*. Непубликовани семинарски рад, Универзитет у Београду, Факултет спорта и физичког васпитања.
3. Касум, Г., Глигоров, С. и Настасић-Стошковић, Т. (2011). Борилачки спортови за особе са инвалидитетом. *Физичка култура*, вол.65(1), 60-69.
4. Кермеци С. (2009). *Ангажованост у рекреативним активностима учесника десетог међународног зимског фестивала дечје рекреације „Тара 2009“*. Непубликовани семинарски рад, Универзитет у Београду, Факултет спорта и физичког васпитања.
5. Матић, М. (1992). *Теорија физичке културе*. Београд: Универзитет у Београду, Факултет физичке културе.
6. Митић, Д. (2001). *Рекреација*. Београд: Универзитет у Београду, Факултет спорта и физичког васпитања.
7. Павловић, И. (2006). *Ангажованост у рекреацији ученика средњих школа у Београду*. Непубликовани дипломски рад, Универзитет у Београду, Факултет физичке културе.
8. Поповић, С. и Радовановић, Д. (2008). Ставови ученика основне школе о ваннаставним спортско рекреативним активностима. У Божо Бокан (Ур.) *Међународна научна конференција „Теоријски, методолошки и методички*

аспекти физичког васпитања Зборник радова“ (314-318). Београд: Универзитет у Београду – Факултет спорта и физичког васпитања.

9. Стошковић, Д. (2007). *Ангажованост ученика у рекреацији основних школа у Београду*. Непубликовани дипломски рад, Универзитет у Београду, Факултет физичке културе.
10. Станковић, Н. (2003). *Ангажованост ученика основних школа града Београда у рекреацији*. Непубликовани дипломски рад. Београд: Виша школа за спортске тренере.
11. Хрњица, С. (2005). *Опита психологија са психологијом личности*. Београд: Научна књига нова.